

بررسی عملکرد صندوق های با درآمد ثابت به بهانه هجوم پول به این صندوق ها

ضربه گیرهای بورس

جواد غیائی
تحلیل گر
بورس

صندوق های درآمد ثابت ها بیش از ۹ درصد سود برای سهامداران شان طی شش ماه ثبت کرده اند در حالی که سایر انواع صندوق ها زیان شناسایی کردند. این دقیقاً به همان دلیل است که این صندوق ها سرمایه موجود (که همان دارایی خریداران و سرمایه گذاران است) را عمدتاً در اوراق بدون ریسک سرمایه گذاری کردند و از افت شدید بورس، مصون ماندند. دقیقاً به همین دلیل است که در ماه های اخیر شاهد هجوم پول به این صندوق ها بوده ایم

ورود پول به برخی از صندوق های سرمایه گذاری بودیم. در این میان، البته، صندوق های با درآمد ثابت در دوره اخیر وضعیت بهتری داشته و دارند. اما علت این موضوع چیست؟ آمار در خصوص عملکرد صندوق ها چه می گوید و چگونه در خصوص سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذار فکر و تصمیم گیری کنیم.

صندوق های سرمایه گذاری، همواره یکی از گزینه های پیش روی سهامداران بوده و طی یک سال اخیر توصیه های زیادی برای ورود به بازار سرمایه از طریق این صندوق ها شنیده شده است. البته این توصیه ها طی چند ماه اخیر بیشتر شده و شاهد خروج پول حقیقی از سهام و

عملکرد صندوق های سرمایه گذاری در سال پرتلاطم

دو نمودار زیر کاملاً گویاست و همه چیز را توضیح می دهد. نمودار اول بازدهی انواع صندوق های سرمایه گذاری در یک سال اخیر را نشان می دهد. چنان چه پیداست، بازدهی صندوق های «در سهام» از همه بیشتر و بازدهی صندوق با درآمد ثابت از همه کمتر بوده است. صندوق های در سهام حدود ۱۵ درصد از سرمایه موجود خود را به دارایی نقدی اختصاص داده اند و درصد بالایی را در سهام و دارایی های ریسکی سرمایه گذاری می کنند. البته این رفتار بر اساس قانون انجام شده و این صندوق ها مجوز دارند درصد بالایی را در سهام سرمایه گذاری کنند. در مقابل صندوق های با درآمد ثابت، موظف اند درصد بالایی از سرمایه خود را در دارایی های بدون ریسک مثل سپرده بانکی، اوراق و ... سرمایه گذاری کنند. عدد محقق شده در خصوص این صندوق ها در خصوص سرمایه گذاری در دارایی نقدی ۸۶/۲ درصد است. همین موضوع باعث شده است در یک سال گذشته سهم بالایی از جهش بورس و سهام نبرند و فقط ۳۰ درصد سود نصیب سهامداران شان کنند.

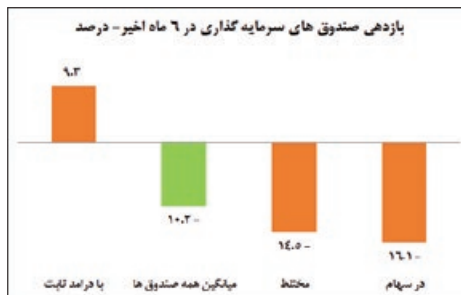
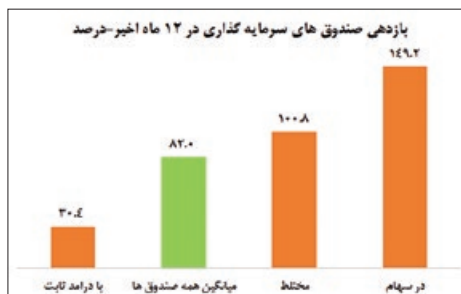
نقش ضربه گیری «درآمد ثابت» ها

اما در نمودار دوم که بازدهی صندوق ها در نیمه دوم یک سال گذشته (شش ماه اخیر) را نشان می دهد، می بینیم که ورق کاملاً برگشته است. درآمد ثابت ها بیش از ۹ درصد سود برای سهامداران شان طی شش ماه ثبت کرده اند در حالی که سایر انواع صندوق ها زیان شناسایی کردند. این دقیقاً به همان دلیل است که این صندوق ها سرمایه موجود (که همان دارایی خریداران و سرمایه گذاران است) را عمدتاً در اوراق بدون ریسک سرمایه گذاری کردند

و از افت شدید بورس، مصون ماندند. دقیقاً به همین دلیل است که در ماه های اخیر شاهد هجوم پول به این صندوق ها بوده ایم.

چند نکته کاربردی

۱- برای سرمایه گذاری در صندوق ها دو راه وجود دارد. شرکت در پذیره نویسی (مخصوص ابتدای تاسیس) یا مراجعه به صندوق مربوط برای خرید واحدهای سرمایه گذاری (صدور) و فروش آن از همین طریق (ابطال) واحدهای

سرمایه گذاری. راه دوم آن است که در سامانه معاملات بورس، نماد برخی از صندوق ها را که از نوع قابل معامله (etf) هستند، پیدا کنید و بعد از بررسی بخرید.

۲- صندوق های با درآمد ثابت مشابه هم نیستند بنابراین باز هم نیاز به بررسی وجود دارد. برخی پیش بینی سود (تقریباً مشابه سود تضمینی) می دهند و برخی نمی دهند. برخی عملکرد بهتر و برخی بدتر دارند. مثلاً در همین یک سال اخیر که میانگین بازده صندوق ها ۳۰ درصد بوده (نمودار یک) برخی صندوق های با درآمد ثابت تا ۵۲ درصد سود داده اند (پاداش سرمایه به گزین) و برخی کمتر از ۲۰ درصد (مثل امین ملت و کمند و ...). بنابراین بررسی باز هم لازم است.

۳- از دیدگاه کلی در منطق سرمایه گذاری ریسک و بازده توأم هستند. وقتی در یک تک سهم پر نوسان سرمایه گذاری می کنید، ریسک بالا با احتمال پاداش بالا را پذیرفته اید. بر عکس وقتی اوراق دولتی می خرید، ریسک را نزدیک صفر رسانده اید و انتظار پاداش مازاد (جز سود مشخص شده) هم نمی توانید داشته باشید. صندوق ها یک گزینه بینابین هستند. اگر بخواهیم گزینه های سرمایه گذاری را بر اساس میزان ریسک و پاداش مرتب کنیم، این نتیجه حاصل خواهد شد:

۴- شرکت مدیریت فناوری بورس تهران در کنار سایت tsetmc که تابلوی معاملات است، یک سایت بسیار مفید و کاربردی دیگر به نام مرکز پردازش اطلاعات مالی ایران به نشانی fipiran.ir دارد که علاوه بر اطلاعات تحلیلی مفصل در خصوص سهام، درباره انواع صندوق های سرمایه گذاری هم اطلاعات آماری بسیار خوبی دارد و دسترسی به فهرست صندوق ها و سابقه آن ها را هم بسیار تسهیل می کند. از این سایت استفاده کنید.

ریسک و بازدهی کمتر

ریسک و بازدهی بیشتر

تک سهم بورس

سبد متنوع در بورس

صندوق در سهام

صندوق مختلط

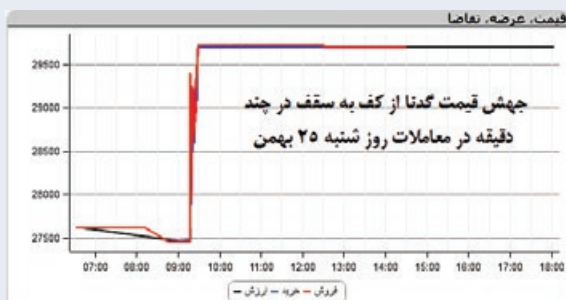
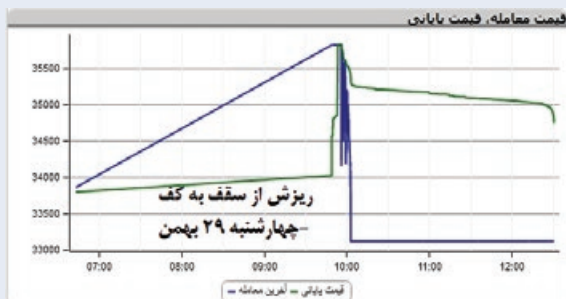
صندوق با درآمد ثابت

سپرده بانکی و اوراق

تنگناهای بازار

مروری بر وضعیت سهم های به شدت پرنوسان بازار در هفته اخیر

نوسان بین سقف و کف در چند دقیقه!

۲- نماد گدنا، اگرچه رفتار شگفت انگیزی در هفته گذشته داشته، اما آینه کلیت بازار سرمایه کشور است. بازاری که در آن راهبرد معاملاتی، صرفاً پیروی از تصمیم و سیگنال دیگران است و اکثر افراد تحلیل و تصمیم و راهبرد شخصی برای معاملات ندارند. وقتی دیگران خریدارند، خریداری می شوند و وقتی دیگران فروشنده اند، فروشنده می شوند. این راهبرد، تا زمانی که جهت بازار ثابت است (صعودی یا نزولی) در چهارچوب کوتاه مدت غیرمنطقی نیست اما در بازار نوسانی و سهم هایی مثل گدنا، عین زیان است.

سرمایه کشور هم شگفت انگیز است اما درس ها و نکاتی دارد: ۱- ریسک در این گونه سهم ها بسیار بالاست. ممکن است که در صف خرید نشسته و منتظر باشید تا فردی فروشنده شود و این سهم پرتقاضا را به سید خود اضافه کنید، اما به یک باره همه فروشنده شوند. سهم به سید شما اضافه می شود اما به فاصله چند دقیقه سهم ۱۰ درصد پایین تر صف فروش می شود. یعنی حدود ۱۱ درصد (با احتساب کارمزدها) ضرر کرده اید و در همین شرایط هم کسی خریدار نیست!

دو نمودار زیر را ببینید. نماد تازه وارد گدنا، روز شنبه به یک باره از صف فروش به صف خرید رفت. تلاش برای یافتن علت ماجرا هم بعید است به نتیجه خاصی برسد. روند صعودی تاروز کاری پایانی هفته ادامه یافت. اما در روز چهارشنبه سهم طی چند دقیقه از صف خرید به صف فروش رفت. نماد گدنا (سهام شرکت توزیع غذای دنا آفرین فدک) نیز مثل سایر سهم های شگفت انگیز بازار طی ماه های اخیر به دلیل «ظن دستکاری بازار» متوقف شده است. در نتیجه این رفتار و این روند، حتی در روزهای عجیب بازار